

Plan mot kränkande behandling Nyhammars skola år 2025-2026

Plan mot kränkande behandling 2025-09-01

VISION

Skolan är en plats där elever och personal tolererar varandras olikheter, där alla trivs och känner sig trygga, sedda och respekterade av varandra. Tillsammans tar vi ansvar för detta. Barn, elever och personal visar aktivt, i ord och handling, att man tar avstånd från alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Innehåll

Begrepp	3
Planens giltighet	4
Ansvarig	4
Delaktighet	4
Förankring av planen	4
Rektors ansvar	4
All personals ansvar	5
Elevs ansvar	5
Utvärdering	5
Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan 24-25	5
Utvärdering av årets plan 25-26	5
Ansvariga för att årets plan 25-26 utvärderas	5
Kartläggning	5
Kartläggningsmetoder	5
Områden som berörs i kartläggningen	6
Elever har involverats i kartläggningen 24-25	6
Resultatet, analys och nya åtgärder av kartläggning genomförd av elever 24-25	6
Analys	6
Rutiner	9
Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling	9
Uppmärksamma kännetecken	9
Gemensam uppfattning	9
Uppsikt och närvaro	9
Regelbundna undersökningar	9
Någon att prata med	9
Engagemang i vad som händer utanför skolan	9
Rutiner då elev kränkt elev	9
Rutiner för uppföljning då elev kränkt elev	10
Rutiner då personal kränkt elev	10
Rutiner för uppföljning då personal kränkt elev	10
Rutiner för dokumentation	10
Konkreta rutiner vid bråk och grovt våld:	10
Aktuella internetadresser/telefonnummer:	11

Begrepp

Kränkande behandling är det begrepp som används i 6 kapitlet skollagen. Med kränkande behandling avses ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (trakasserier eller sexuella trakasserier) kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan ske av både barn och vuxen. Kränkande behandling kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjligande eller slag och sparkar. Kränkningar kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkande behandling förekommer ofta även på nätet, till exempel på sociala medier.

Diskriminering enligt diskrimineringslagen är förenklat att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Direkt diskriminering att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

Indirekt diskriminering att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,

Instruktion att diskriminera är när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.

Organiserad rasism

Individuella uttryck kan exempelvis yttra sig i våld, hot och verbala kränkningar, men också i mer svårupptäckta former som osynliggörande, uteslutning, segregering eller fördomsfulla och stereotypa uppfattningar om dem som upplevs som annorlunda.

Strukturella uttryck kan exempelvis handla om skolsegregation, monokulturell rekrytering, etnocentrisk undervisning eller utestängande och hierarkiserande normer.

Bristande tillgänglighet att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till de ekonomiska och praktiska förutsättningarna, varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt andra omständigheter av betydelse,

Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder).

Sexuella trakasserier Med sexuella trakasserier menas ett beteende av sexuell natur som är oönskat av den som blir utsatt för det. Det kan till exempel vara att en lärare är sexuellt närgången mot en elev. Instruktioner att diskriminering.

Lagstiftning

Definition av kränkande behandling: 6 kap. 3 § skollagen

Planens giltighet

Planen gäller från 2025-09-01 och revideras senast 2026-08-30.

Ansvarig

Rektor är ansvarig för att det varje år upprättas en ny plan och att den tidigare utvärderas.

Delaktighet

Genom klassråd, elevråd och fritidshemmens stormöten ges eleverna möjlighet att diskutera och lämna synpunkter på innehållet i planen. Elever informeras om att de även informellt kan lämna synpunkter och förslag löpande via klasslärare/mentor, EHT (elevhälsoteam) och/eller rektor.

Vårdnadshavare får information på föräldramöte där de ges möjlighet att läsa igenom och lämna synpunkter på planen samt genom delgivning på skolans kommunikativa plattform Unikum.

Personalen har deltagit i revideringen av planen genom att delta i samtal och analys av planens olika delar.

Förankring av planen

Alla vuxna på skolan har ansvar för att tydligt visa att man tar avstånd från varje form av diskriminering och kränkande behandling och direkt ingripa vid minsta misstanke om missförhållanden. Utöver detta fördelas ansvaret enligt följande:

Rektors ansvar

- se till att all personal, alla elever, alla vårdnadshavare känner till innehållet i planen mot kränkande behandling
- upprätta, utvärdera och revidera planen mot kränkande behandling i samarbete med personal, barn/elever och vårdnadshavare
- se till att utredning görs och åtgärder vidtas om skolan får kännedom om kränkande behandling

- se till att det finns ett gemensamt system för dokumentation av anmäld/upptäckt kränkande behandling och de åtgärder som vidtas
- följa skolans/fritidshemmets plan mot kränkande behandling

All personals ansvar

- följa skolans/fritidshemmets plan mot kränkande behandling
- se till att åtgärder vidtas då kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks
- dokumentera misstänkt/anmäld/upptäckt kränkande behandling
- bevaka att utredda fall, som man varit berörd av, följs upp
- berätta för elever var de ska vända sig för att få hjälp eller berätta om att han/hon blivit kränkt eller märkt att någon annan blivit det
- uppmuntra elever att berätta om missförhållanden

Elevers ansvar

- följa skolans/fritidshemmets plan mot kränkande behandling
- arbeta för att alla ska trivas på skolan/fritidshemmet
- påtala kränkande behandling som förekommer på skolan/fritidshemmet

Utvärdering

Planen mot kränkande behandling följs upp och utvärderas i slutet av vårterminen och revideras i början av höstterminen varje år. De aktiviteter och åtgärder som varit målet för föregående läsår utvärderas. Resultatet sammanställs för utvärdering och analys. Uppföljningen av den gamla planen och kartläggningar som gjorts under vårterminen ligger till grund för den nya planen. Rektor initierar arbetet med uppföljning och kartläggning. De planerade aktiviteterna utvärderas av elever och personal som genomför/deltar i aktiviteten.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan 24-25

Elever, vårdnadshavare, skolläring och personal har varit delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan.

Utvärdering av årets plan 25-26

Utvärdering av planen sker senast 2026-08-30. Revidering ska vara genomförd senast 2026-09-30.

Ansvariga för att årets plan 25-26 utvärderas

Rektor är ansvarig för att årets plan utvärderas.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Innan kartläggningsmetod väljs bör följande beaktas:

- Hur ser det ut? Hur har det sett ut?

- Vad vill vi veta mer om? Vad har vi inte koll på?
- Hur ska vi få reda på det? (huret)

En gång per år genomförs en elevenkät där frågor gällande trygghet, trivsel och diskriminering kartläggs. Det görs också exempelvis trygghetsvandringar, observationer, elevintervjuer, hälsosamtal av skolsköterska, skolsociala utredningar av kurator, riktade enkäter och utredningar gällande kränkande behandling.

Områden som berörs i kartläggningen

Trygghet och studiero, delaktighet, inflytande, trivsel och diskriminering/kränkande behandling.

Elever har involverats i kartläggningen 24-25

Grundskola: Eleverna besvarar en enkät. Eleverna samtalar om resultaten av enkäten på klassråd och elevrådet. Klassråd och elevråd har en stående punkt gällande trygghet och studiero.

Fritidshem: Eleverna besvarar en enkät. Eleverna ges möjlighet att samtala om resultaten från enkäten på fritidshemmets stormöten.

Resultatet, analys och nya åtgärder av kartläggning genomförd av elever 24-25

Grundskola: Elevenkäten visar att eleverna tidigare upplevt en stor trygghet men att den under året minskat något. Eleverna upplever även att arbetet för att förhindra kränkande behandling blivit sämre. Eleverna beskriver även att studieron blivit försämrad. Vi ligger som skola under riksnittet och även under kommunsnittet i elevernas upplevelse av trygghet och studiero.

Vårdnadshavarenkäten visar att även vårdnadshavarna upplever att trygghet och studiero försämrats något och värdena ligger även hos vårdnadshavarna något under kommun- och riksnittet.

Fritidshem: Elevenkäten visar att eleverna upplever en mycket stor trygghet på fritids.

Analys

Grundskola: Under läsåret 24/25 har studieron och känslan av trygghet minskat. Elevenkäten gjordes enligt rutin i åk 5 och i just den klassen har vi haft ett turbulent år med lärarbyten och flera allvarliga händelser med kränkningar. Många insatser har gjorts under året från såväl skola som EHT, trygghetsgrupp och ledning. Under våren upplever vi att det blev en stor förbättring när många insatser gjorts och legitimerade pedagoger kunde anställas. Vårdnadshavarna tog egna initiativ och var mycket delaktiga i arbetet för att öka tryggheten och studieron igen vilket var till stor hjälp.

Fritidshem: Fritidshemmet har ett mycket gott och tydligt arbete med att skapa trygghet och det har gett resultat. Mycket tid läggs på att bygga relationer.

Grundskolan

Mål	Aktivitet	Ansvar	Genomförs/ påbörjas	Uppföljning/Utvärdering
Fysiska och verbala kränkningar ska vara obefintliga på vår skola.	Styrd rastaktivitet, synliga rastvärdar och värdegrundsarbete i klasserna. Den vuxne som sett eller funnits nära en händelse av kränkande art gör en anmälan om kränkande behandling och meddelar vårdnadshavarna, båda om de lever åtskilda. Konsekvenstrappan tillämpas.	All personal	September -25	<p>Elevenkäter och antalet kränkningsärenden</p> <p>Stor skolgård, till hösten behöver vi se över hur många rastvärdar som behövs och hur dessa ska fördelas över skoldagen.</p> <p>Personal har under läsåret 25/26 schemalagd tid för att arbeta med trygghetsärenden.</p> <p>Under studiedagarna i augusti gör en genomgång för personal om rutiner för kränkingsanmälningar.</p>
Alla elever upplever trygghet och studiero i sina klassrum.	Tydliga regler som är kända för alla, gemensam och tydlig struktur på lektionerna. Elevrådet har trygghet och studiero på sin dagordning.	All personal	September -25	<p>Elevenkäter, antalet kränkingsärenden, elevrådsprotokoll.</p> <p>Elevråd och klassråd behöver få en tydligare struktur för att fungera bättre och vara ett bra forum för att såväl fånga upp som jobba för utveckling gällande trygghet och studiero.</p>

Mål	Aktivitet	Ansvar	Genomförs/ påbörjas	Uppföljning/Utvärdering
Alla elever upplever att de har inflytande i sin utbildning.	Ha en tydlig plan för klassråd/elevråd. Klargöra begreppet inflytande och synliggöra elevinflytande. Göra eleverna delaktiga i planering av aktiviteter under skoldagen.	All personal	September -25	Elevenkäten

Fritidshem

Mål	Aktivitet	Ansvar	Genomförs/ påbörjas	Uppföljning/Utvärdering
Bibehålla tryggheten	Fritids följer sitt "Schyssta årshjulet" som tar upp värdegrundsfrågor ur olika perspektiv. Ny gemensam aktivitet/utmaning ska ske veckovis som ska syfta till ökad sammanhållning.	All personal	September -25	Elevenkät, vårdnadshavarenkät, möten En uppgradering av "Schyssta årshjulet" ska göras inför läsåret.

Rutiner

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Uppmärksamma kännetecken

Personal och vårdnadshavare är uppmärksamma på kännetecken som kan tyda på att en elev är utsatt för trakasserier eller kränkande behandling.

Gemensam uppfattning

Personalen har en gemensam uppfattning om vad som menas med trakasserier och kränkande behandling och vad vuxna i skolan ska reagera på.

Uppsikt och närvaro

Personal har god uppsikt över eleverna under lektionsfri tid, till exempel genom hög vuxennärvaro under raster samt genom vuxennärvaro vid ombyte i idrottshallen. Personalnärvaro prioriteras vid de platser som har kartlagts vara risk för upplevelse av otrygghet.

Regelbundna undersökningar

Skolan undersöker regelbundet om det finns elever som är utsatta för trakasserier eller kränkande behandling. Skolan genomför enkäter varje vårtermin. Trygghetsvandringar genomförs, observationer. Elevintervjuer, hälsosamtal av skolsköterska, skolsociala utredningar av kurator, riktade enkäter, Kränkande behandling Incident.

Någon att prata med

Det ska alltid finnas en vuxen för eleverna att kunna vända sig till om de eller någon annan blir utsatt för trakasserier eller kränkande behandling.

Engagemang i vad som händer utanför skolan

Skolan engagerar sig i trakasserier och kränkande behandling som sker mellan eleverna utanför skolan, till exempel i sociala medier som påverkar eleven i skolan.

Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till

De som jobbar i trygghetsteamet är Jan Lindberg, Catrin Stenqvist, Simone Wetterskog och Erika Regby. Det går också alltid att vända sig till rektor, mentor eller annan vuxen på skolan.

Rutiner då elev kränkt elev

Personal som uppmärksammat kränkningen/diskrimineringen utreder vad som har hänt, anmäler kränkningen/diskrimineringen i Kränkande behandling Incident och meddelar vårdnadshavare. Rektor fattar beslut om ärendet kan avslutas eller om ytterligare utredning behövs. Utredningen genomförs i KB Process.

Vid utredningen gäller följande:

Personal samtalar med den eller de elever som upplever sig trakasserade/kränkta och därefter med de elever som ska ha utfört trakasseri/kränkningen. Samtalen sker enskilt. Vårdnadshavare meddelas av skolan och mentor underrättas.

Rutiner för uppföljning då elev kränkt elev

Uppföljningssamtal med berörda elever för att säkerställa att trakasseri/kränkningen har upphört. Detta dokumenteras i KB Process.

Rutiner då personal kränkt elev

1. Personal som uppmärksammar kränkningen anmäler detta i KB Process.
2. Rektor utreder händelsen och samtalar med både elev och medarbetare och dokumenterar i KB Process. Om medarbetaren önskar kan en facklig representant medverka vid utredningen. Rektor följer i övrigt HR's rutiner i samråd med huvudman.

Rutiner för uppföljning då personal kränkt elev

Uppföljningssamtal med berörda elever för att se om diskriminering/kränkning har upphört. Uppföljningen dokumenteras i KB Process.

Rutiner för dokumentation

Dokumentation sker i KB Process.

Konkreta rutiner vid bråk och grovt våld:

- Sära på de som bråkar, ta dem till olika rum med personal i varje rum, personal pratar med eleverna i direkt anslutning till händelsen.
- Dokumentera ev. skador med foton via mobil om inte skolsköterskan är i skolan, då ska eleven dit för att skadan ska dokumenteras. I vissa fall kan det även finnas behov av att vårdnadshavaren uppsöker sjukvård med eleven.
- Kontakt tas med vårdnadshavaren till berörda elever.
- Vid allvarliga händelser gör skolan en polisanmälan.
- I samråd med vh kan det beslutas att eleven får undervisas på annan plats eller hemstudier under resterande dag till att händelsen är utredd, dock max under nästföljande dag.
- Berörd mentor informeras och den personal som behöver informeras delges.
- Dokumentation ska göras utifrån de rutiner som gäller i Ludvika kommun.

Aktuella internetadresser/telefonnummer:

- BRIS (Barnens rätt i samhället) www.bris.se
- Rädda Barnen www.rb.se
- Skolutveckling www.skolutveckling.se
- Skolverket www.skolverket
- Barnombudsmannen www.bo.se
- Rädda barnen, *Jourhavande kompis*, måndag till fredag 18-22 samt lördag och söndag 14-18.
Tfn 020-22 24 44
- Rädda barnen, *Föräldratelefon*, måndag till fredag: 18-21, lördag 13-16, tfn 020-786 786

Bilagor

Konsekvenstrappa

Vid allvarliga händelser (ex våld, hot/hot om våld, skadegörelse) kan steg hoppas över!

